

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
HUKUK FAKÜLTESİ
DERGİSİ

Cilt : VIII

1951

Sayı : 1,2

İÇİNDEKİLER

AMME HUKUKU :

Ord. Prof. VASFI RAŞİT SEVİĞ — 23 Nisan 1919 dan 24 Nisan 1924 e kadar anayasa hareketleri	1
Prof. Dr. FARUK EREM — Siyasi haklara karşı işlenen suçlar ..	73
Prof. Dr. MUVAFFAK AKBAY — Grev hakkına dair yeni nesriyat EMMANUEL Sièyes — Tiers - Etat nedir? (Çeviren Prof. Süheyy Derbil)	90
Prof. Dr. YAVUZ ABADAN — Yeni Hind Anayasası	126
Doçent Dr. SAHİR ERMAN — Para, itibarı amme kağıtları, kıymetli damgalar ve amme nakliyat işleri biletlerininintaklidi suçu	209
Doçent Dr. İLHAN LÜTEM — Cihansümül bir federalizmin şartları ve güçlükleri	256
Prof. F. LEROY — 1919 dan itibaren Devletlerarası Hukukta vukubulan tahavvüller (Çeviren Doçent Dr. İlhan Lütem)	304
Dr. CAHİT ÖZEN — Adalet ve tıp	354
Asistan Dr. İLHAN ARSEL — İngiliz tarihinde menşei ve tarihcəsi bakımlarından vekillerin siyasi mes'uliyetleri	406
Asistan EROL BİLİK — İngiltere'de 18 ve 19 uncu yüzyıllarda parlamento hükümeti ve anayasa ıslahatı	411
Asistan TURGUT SENGİR — Yeni Fransız Anayasasının başlıca hükümleri	439
NIYAZI İPEKSÜMEROĞLU — Askeri kaza sistemimize bir bakış	454
	466

HUSUSİ HUKUK :

Prof. HANS REICHEL — Kanun ve kaza (Çeviren Ord. Prof. Sabri Ş. Ansay)	495
Prof. Dr. OSMAN FAZIL BERKİ — Türk hukukunda sahih ne-septen doğan kanun ihtilâfları	512
Prof. Dr. HÜSEYİN AVNİ GÖKTÜRK — Koltukçu mukavelesi	524
Dr. LEO RAAPE — Alman devletler hususi hukuku (Çav. Prof. Dr. Hikmet Belbez).	549
Doçent Dr. NECİP BİLGE — Eşler arasında veya koca menfaatına karı ile üçüncü kişiler arasında yapılan Hukuki muamelelerin yargıç tarafından tesbiti	575
Doçent Dr. ŞAKİR BERKİ — Evlenmenin asli şartlarından doğan kanun ihtilâfları ve Türk hukukunda tatbikatı	606
Asistan Dr. TURHAN ESENER — Boşanmadan mütevellit maddi ve manevi zararın tazmini ne zamana kadar talep edilebilir?	652
Asistan İŞİK NAZIKIOĞLU — Karşılıklı taahhütleri havi akitlerde borçlunun temerrüdü	658
Dr. R. COQUOZ — Mirasın reddinin mirasın intikali üzerine olan tesirleri (Çev. Asistan Dr. Jale Güral)	695

HUKUK FELSEFESİ SOSYOLOJİST ve TARİHİ :

Prof. Dr. COŞKUN UÇOK — Türk Hukuk tarihi bakımından devlet arşivinden istifade imkânları	696
---	-----

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

İÇİNDEKİLER (Devamı)

GURVİTCH — Hukuk sosyolojisinin kurucuları (Çev. Asistan Dr. Hamide Topçuoğlu)	703
EKONOMİ VE MALİYE :	
Prof. Dr. MAHMUT KOLOĞLU — Milletlerarası ticarete tediyе vasıtalarının ve usullerinin önemi	726
Asistan Dr. AVNİ ZARAKOLU — Döviz tahdidatı kaldırılabilir mi?	731
KRONİK (MAHKEME İÇTİHA TLARI):	
Prof. SÜHEYF DERBİL — Danıştay kararları	742
Ord. Prof. ESAT ARSEBÜK — Yargıtay Genel Kurulu Kararları	753
Ord. Prof. ESAT ARSEBÜK — Bir içtihat Birleştirme kararı mü-nasebetiyle	760
YABANCI ANAYASALAR :	
Macaristan Halkı Cumhuriyeti Anayasası (Çev. Prof. Dr. Bülent N. Esen)	765
İtalya Cumhuriyeti Anayasası (Çev. Asistan Dr. Akif Erginay).	777

DERGİ KURULU

Dekan Prof. Dr. Faruk EREM

Üye

Prof. Dr. Hikmet BELBEZ

Üye

Prof. Dr. Muvaffak AKBAY

Üye

Prof. Dr. Osman Fazıl BERKİ

—o—

DERGİNİN DAIMİ YAZARLARI

Ord. Prof. Sabri Şakir ANSAY — Ord. Prof. Esat ARSEBÜK — Ord. Prof. Dr. E. HİRŞ — Ord. Prof. Baha KANTAR — Ord. Prof. Vasfi Raşit SEVİĞ.

Prof. Dr. Yavuz ABADAN — Prof. Dr. Muvaffak AKBAY — Prof. Zeki Mesut ALSAN — Prof. Dr. Hikmet BELBEZ — Prof. Dr. Osman BERKİ — Prof. Süheyp DERBİL — Prof. Dr. Bülent ESEN — Prof. Dr. Hüseyin Avni GÖKTÜRK — Prof. Dr. Mahmut KOLOĞLU — Prof. Dr. Hüseyin Cahit OĞUZOĞLU — Prof. Fâdıl Hakkı SUR — Prof. Coşkun ÜÇOK.

Doç. Dr. Şakir BERKİ — Doç. Dr. Kemal GÜR SOY — Doç. Dr. İlhan LÜ-TEM.

Asistan İlhan AKİPEK - Asistan Dr. Rasin ARSEBÜK - Asistan Dr. İlhan ARSEL — Asistan Dr. Kudret AYİTER — Asistan Erol BİLİK — Asistan Erol CANSEL — Asistan Ayhan DEMİR TAŞ — Asistan Dr. Akif ERGINAY — Asistan Dr. Turhan ESENER — Asistan Dr. Bedii FEYZİOĞLU — Asistan Dr. Hicri FİŞEK — Asistan Dr. Jale GÜR AL — Asistan Dr. Münci KAPANI — Asistan Dr. Yaşar KARAYALÇIN — Asistan O. Işık NAZİKİOĞLU — Asistan Dr. Mükbil ÖZYÖRÜK — Asistan Dr. Rıza ÇUBUKGİL — Asistan Turgut SENGİR — Asistan Dr. Hâmide TOPÇUOĞLU — Asistan Dr. Avni ZARAKOLU.

I

A

(Mecmua yayın numarasına göre fihrist)

A. Makale ve tercümeleler

	Sayı	Sahife
1 — Danıştayın rolü Prof. Süheyp Derbil	1,2	1
2 — İstinaf mahkemeleri Prof. Faruk Erem	1,2	9
3 — A. B. D. in anayasa tarihi Dareste. Çev. Prof Dr. Muvaffak Akbay	1,2	18
4 — İngiliz hukuku hakkında genel bilgiler Edward Jenks. Çev. As. Dr. Mukbil Özyörük	1,2	40
5 — Devletler hukukunun gelişmesinde Birleşmiş Mül- letler teşkilâtının rolü Quincy Wright. Çev. As. Müzehher Renda	1,2	80
6 — Lordlar kamarasının selâhiyetlerini tahdide matuf son teşebbüsler. As. Dr. İlhan Arsel	1,2	92
7 — Emrin icrası suretiyle işlenen suçlar As. Hakkı Demirel	1,2	116
8 — Islâh. Ord. Prof. Sabri Şakir Ansay	1,2	122
9 — Bern sözleşmesi Ord. Prof. E. Hırş	1,2	130
10 — Türk vatandaşlığı kanununun aslı tabiiyete mülte- allik hükümleri Prof. Dr. Osman Fazal Berki	1,2	146
11 — Akli maluliyetin ilmi cepheden tetkiki Doçent Dr. Naci Şensoy	1,2	160
12 — İsviçre Hususî Hukukunda Radyo münasebetiyle ortaya çıkan bazı hukuki meseleler Dr. Albert Somment. Çev. As. Dr. Jale Güral	1,2	198
13 — Devletler Hususî Hukukunda tabiyet, yabancıla- ların hukuku, kanunlar ihtilafı ve yargılama usu- lünün tatbiki prensipleri As. Dr. Şakir Berki	1,2	218

II

	Sayı	Sahife
14 — Kara Avrupası hukukunda kanunlar ihtilafı nazariyesi Prof. Antoine Pillet Çev. As. Dr. Hicri Fişek	1,2	250
15 — Devletler Hususî Hukukunda tanımadan doğan teğri selâhiyet ihtilafı Asistan Erol Cansel	1,2	282
16 — Alman Hukukunun gelişmesine bir bakış Doçent Dr. Çoşkun Uçok	1,2	292
17 — Hukuk sosyolojisinin mübessirleri Georges Gurvitch. Asistan Hamide Topçuoğlu (Ç.)	1,2	322
18 — Sofistler Asistan Erol Bilik	1,2	355
19 — Dünyanın en eski kanunnameleri Ernest Weidner. Çev. Hasan Sevimcan	1,2	379
20 — Modern bütçelere hakim olan fikir ve bu bütçelerin bünyesi Henry Laufenburger. Çev. Asistan Dr. B. N. Feyzioğlu	1,2	384
21 — Veraset Vergisinin tesirleri Doçent Sadun Aren	1,2	407
22 — İktisadi düğünüşte tam istihdam mefhumunun kazandığı ehemmiyet ve muhtelif hükümetlerin bu sahada tatbik ettikleri siyaset Bülent Yazıcı	1,2	421
23 — Ankara Hukuk Fakültesinin geçmiş yirmi beş yılı Ord. Prof. Baha Kantar	3,4	1
24 — Merasim açış konuşması Dekan Prof. Dr. Faruk Erem	3,4	7
25 — Fakültenin en kıdemli profesörünün konuşması Prof. Süheyp Derbil	3,4	10
26 — Fakülte mezunları adına yapılan konuşma Prof. Dr. Hüseyin Cahit Oğuzoğlu	3,4	21
27 — İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanının konuşması Dekan Ord. Prof. Şevket Memedali Bilgişin	3,4	25
28 — Kamu Hizmeti nedir? Prof. Süheyp Derbil	3,4	28
29 — 1949 Cenevre Sözleşmesi Prof. Zeki Mes'ut Alsan	3,4	37
30 — Siyasî Faaliyette bulunmak hakkı Prof. Bülent Nuri Esen	3,4	58
31 — Ceza Hukukunda İrade, Şuur ve Gayri şuur. Prof. Dr. Faruk Erem	3,4	63

	Sayı	Sayfa
32 — Grev bir hak mıdır? Prof. Dr. Muvaffak Akbay	3,4	86
33 — Devletler Hukukunda yeni değişiklikler Prof. Dr. Quincy Wright. Çev. Prof. Dr. Hikmet Belbez	3,4	105
34 — Federal bir dünya nizamı tasarıları Doçent Dr. İlhan Lütem	3,4	119
35 — 9 Haziran 1948 tarihli Çekoslovak Esas Teşkilât kanunu hakkında birkaç söz Asistan Dr. İlhan Arsel	3,4	167
36 — Birleşmiş Milletler Teşkilâtında Veto Asistan Müzehher Çubukgil	3,4	174
37 — İngilterede sağlık hizmetleri Asistan Erol Bilik	3,4	192
38 — Joseph de Maistre'nin siyasi fikirleri Asistan Hakkı Demirel	3,4	214
39 — Borçlar hukuku ve iktisat Ord. Prof. Vasfi Rasit Seviğ	3,4	227
40 — Kanun ve kaza Prof. Hans Reichel. Çev. Ord. Prof. S. Ş. Ansay	3,4	266
41 — Devlet işletmelerinin özel sermayeye devri mese- lesine dair bazı mütalealar. Ord. Prof. E. Hirs	3,4	282
42 — Evlilik birliğini temsilde Medeni Kanunumuzun dayandığı esaslar. Prof. Dr. Hüseyin Cahit Oğuzoğlu	3,4	312
43 — Kefalet Hukukumuzun kifayetsizliği ve yeni İs- viçre kefalet hukuku Prof. Hüseyin Avni Göktürk	3,4	325
44 — Hâkemlerin mes'uliyeti Prof. Dr. Hikmet Belbez	3,4	353
45 — Türk Devletleri Hüsusi Hukukunda Prof. Dr. Osman Fazıl Berki	3,4	359
46 — Roma'da borçların kaynakları Doçent Dr. Şakir Berki	3,4	378
47 — Fransız Medeni Kanununun tadili Prof. Julliot de la Morandiere. Çev. Doç. Dr. Ke- mal Gürsoy	3,4	414
48 — Türkiyede yabancıların Aynı Haklardan istifadesi Asistan Dr. Hicri Fişek	3,4	426
49 — Mirastan adı ıskatın Hukuki mahiyet ve sebepleri Asistan Dr. Rıza Çubukgil	3,4	441

IV

	Sayı	Sayfa
50 — Yabancı mahkemelerden verilen kararların tanınması ve tenfizi Asistan Işık Nazıkoğlu	3,4	468
51 — Tabii Hukukun yeni veçhesi Prof. Dr. Yavuz Abadan	3,4	501
52 — Fransada Fransız Hukuku tarihi kürsüsünün gelişmesi Prof. R. Besnier Çev. Doç. Dr. Coşkun Üçok	3,4	521
53 — Hukuk sosyolojisinin kurucuları G. Gurvitch. Çev. Dr. Hamide Topçuoğlu	3,4	534
54 — Yargıçlık mesleği hakkında düşünceler A. Penchaud. Çev. Asistan Erol Cansel	3,4	549
55 — Kapitalizm inkar edilebilir mi? Prof. Dr. Mahmut Koloğlu	3,4	558
56 — Liberallere göre Maliye Prof. Fazıl Haki Sur	3,4	567
57 — Memleketimizde Demiryolu politikası Asistan Dr. Avni Zarakolu	3,4	573
58 — İngilterede ve A. B. D. de sendikalizm ve bunların mukayesesi Asistan Turgut Sengir	3,4	590
59 — İktisadi vergi nazariyesi Prof. Fr. Repaci. Çev. Asistan Akif Erginay	3,4	607
B. Kronik (Mahkeme içtihatları)		
1 — Uyumazlık mahkemeleri içtihatları Prof. Süheyp Derbil	1,2	433
2 — Yargıtay kararları Ord. Prof. Sabri Şakir Ansay	1,2	442
3 — Danıştay içtihatları Prof. Süheyp Derbil	3,4	625
4 — Yargıtay kararları Ord. Prof. Sabri Şakir Ansay - Prof. Dr. Osman Berki	3,4	632
C. Yabancı Anayasalar		
1 — Amerika Birleşik Devletleri Anayasa metinleri Çev. Prof. Dr. Muvaffak Akbay	1,2	446
2 — Yeni Japonya Anayasası Çev. Asistan Dr. Akif Erginay	1,2	494
3 — 9 Haziran 1948 tarihli Çekoslovak anayasası Çev. Asistan Dr. İlhan Arsel	3,4	639

(Yazı sahiplerinin isimlerine göre alfabetik fihrist)

A

	Sayı	Sahife
Abadan (Yavuz):		
Tabli Hukuk yeni veçhesi	3,4	501
Akbay (Muvaffak):		
A. B. D. in anayasa tarihi (ter)	1,2	18
A. B. D. anayasa metinleri (ter)	1,2	446
Grev bir hak mıdır?	3,4	86
Alsan (Zeki Mesut):		
1949 Cenevre sözleşmesi	3,4	37
Aren (Sadun):		
Veraset vergisinin tesirleri	1,2	107
Ansay (Sabri Şakir):		
Islâh	1,2	122
Yargıtay kararları	1,2	442
Kanun ve kaza (ter)	3,4	266
Yargıtay kararları	3,4	632
Arsel (İlhan):		
Lordlar kamarasının selâhiyetlerini tahdide matuf son teşebbüsler	1,2	92
9 Haziran 1948 tarihli Çekoslovak anayasası hakkında birkaç söz	3,4	167
9 Haziran 1948 tarihli Çekoslovak anayasası	3,4	639

B

Belbez (Hikmet):		
Hakemlerin mes'uliyeti (ter)	3,4	353
Devletler Hukukunda yeni değişiklikler	3,4	105
Berki (Osman Fazıl):		
Türk vatandaşlığı kanununun asli tabiiyete müteallik hükümleri	1,2	146
Türk Devletler hususî hukukunda babalık davası	3,4	359
Yargıtay kararları	3,4	632
Berki (Şakir):		
Romada borçların kaynakları	3,4	378
Devletler Hususî Hukukunda tabiyet, yabancılar hukuku, kanunlar ihtilafı ve yargılama usulünün tatbiki prensipleri	1,2	218
Besnier (R):		
Fransa'da Fransız Hukuku tarihi kürstüstünün gelişmesi	3,4	521
Bilgin (Şevket Mehmedali):		
İstanbul Hukuk Fakültesi Dekanının konuşması	3,4	25
Bilk (Erol):		
Sofistler	1,2	355
İngiltere'de sağlık hizmetleri	3,4	192

	Sayı	Sahife
C		
Cansel (Erol):		
Devletler Hususi Hukukunda tanımadan doğan tegrii selâhiyet ihtilâfları	1,2	282
Yargıçlık mesleği hakkında düşünceler (ter)	3,4	549
Commet (Albert):		
İsviçre Hususi Hukukunda Radyo münasebetiyle ortaya çıkan bazı Hukuki meseleler	1,2	198
Ç		
Çubukgil (Müzehher):		
Devletler Hukukunun gelişmesinde Birleşmiş Mil- letler Teşkilâtının rolü (ter)	1,2	80
Birleşmiş Milletler Teşkilâtında Veto	3,4	174
Çubukgil (Rıza):		
Mirastan adı iskatin hukuki mahiyet ve sebepleri	3,4	441
D		
Dareste:		
Amerika Birleşik Devletlerinin Anayasa tarihi	1,2	18
Demirel (Hakkı):		
Emrin icrası suretiyle işlenen suçlar	1,2	116
Joseph de Maistre'in siyasifikirleri	3,4	214
Derbil (Süheyp):		
Danıştayın rolü	1,2	1
Uyuşmazlık Mahkemesi İctihatları	1,2	433
Fakültenin en kıdemli profesörünün konuşması	3,4	10
Kamu Hizmeti nedir?	3,4	28
Danıştay içtihatları	3,4	625
E		
Edward Jenks:		
İngiliz Hukuku hakkında genel bilgiler	1,2	40
Erem (Faruk):		
İstinaf mahkemeleri	1,2	9
Merasimi açış konuşması	3,4	7
Ceza Hukukunda irade, şuur ve gayri şuur	3,4	63
Erginay (Aldif):		
İktisadi vergi nazariyesi (ter)	1,2	494
Yeni Japonya Anayasası (ter)	3,4	607
Esen (Bülent Nuri):		
Siyasi Faaliyette bulunmak hakkı	3,4	58
F		
Fişek (Hicri):		
Kara Avrupası Hukukunda Kanunlar ihtilafı (ter)	1,2	250
Türkiyede yabancıların aynı haklardan istifadesi	3,4	426

Feyzioğlu (Bedil Necmeddin) :		
Modern bütçelere hakim olan fikir ve bu bütçelerin bünyesi (ter)	1,2	384
G		
Gurviçh (Georges) :		
Hukuk sosyolojisinin mübessirleri	1,2	322
Hukuk sosyolojisinin kurucuları	3,4	534
Göktürk (Hüseyin Avni) :		
Kefalet Hukukumuzun kifayetsizliği ve yeni İsviçre kefalet hukuku	3,4	325
Güral (Jale) :		
İsviçre Hususî Hukukunda Radyo münasebetiyle ortaya çıkan bazı Hukukî meseleler (ter)	1,2	198
Gürsöy (Kemal Tahir) :		
Fransız Medeni Kanununun tadili	3,4	414
H		
Hirs (Ernst) :		
Bern Sözleşmesi	1,2	130
Devlet işletmelerinin özel sermayeye devri meselesine dair bazı mütalealar	3,4	282
K		
Kantar (Baha) :		
Ankara Hukuk Fakültesinin geçmiş Yirmi beş yılı	3,4	1
Koloğlu (Mahmut) :		
Kapitalizm inkar edilebilir mi?	3,4	558
L		
Laufenburger (Henry) :		
Modern bütçelere hakim olan fikir ve bu bütçelerin bünyesi	1,2	384
Lâtem (İhan) :		
Federal bir dünya nizamı tasarıları	3,4	119
M		
Morandlere (Juliot de la) :		
Fransız Medeni Kanununun tadili	3,4	414
N		
Nazikioğlu (Işık) :		
Yabancı mahkemelerden verilen kararların tanınması ve tenfizi	3,4	468
O		
Oğuzoğlu (Hüseyin Cahit) :		
Evlilik birliğini temsilde Medeni Kanunumuzun dayandığı esaslar	3,4	312
Fakülte mezunları adına yapılan konuşma	3,4	21
Ö		
Özyörük (Mukbil) :		
İngiliz Hukuku hakkında genel bilgiler (ter)	1,2	40

VIII**P****Penchaud (A.):**

Yargıcılık mesleği hakkında düşünceler 3,4 549

Pillet (Antoine):

Kara Avrupası Hukukunda Kanunlar ihtilafı nazariyesi 1,2 218

R**Repaci (Fr.):**

İktisadi vergi nazariyesi 3,4 607

Reichel (Hans):

Kanun ve kaza 3,4 266

S**Sengir (Turgut):**

İngiltere ve A. B. D. de sendikalizm ve bunların mukayesesi 3,4 590

Seviğ (Vasfi Raşit):

Borçlar Hukuku ve iktisat 3,4 227

Sevimcan (Hasan):

Dünyanın en eski kanunnameleri 1,2 379

Sur (Fadıl Hakkı):

Liberallere göre Maliye 3,4 567

Ş**Şensoy (Naci):**

Aklı maluliyetin ilmi cepheden tetkiki 1,2 160

T**Topçuoğlu (Hamide):**

Hukuk sosyolojisinin mübessirleri (ter) 1,2 322

Hukuk sosyolojisinin kurucuları (ter) 3,4 534

U**Üçok (Coşkun):**

Alman Hukukunun gelişmesine bir bakış 1,2 292

Fransa'da Fransız Hukuku tarihi kürsüsünün gelişmesi 3,4 521

W**Weldner (Ernest):**

Dünyanın en eski kanunnameleri 1,2 379

Wright (Quincy):

Devletler Hukukunun gelişmesinde Birleşmiş Milletler teşkilâtının rolü 1,2 80

Devletler Hukukunda yeni değişiklikler 3,4 105

Y**Yazıcı (Bülent):**

İktisadi düşünlüşte tam istihdam mefhumunun kazandığı ehemmiyet ve muhtelif hükümetlerin bu sahada tatbik ettikleri siyaset 1,2 421

Z**Zarakolu (Avni):**

Memleketimizde Demiryolu politikası 3,4 573